

7/5308
Gk 132

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

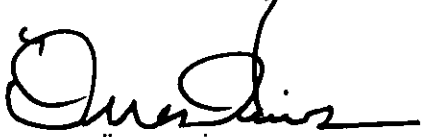
Sayı : B.08.0.SGB.0.20.02-610- 44 27
Konu : Soru Önergesi

13/06/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.03.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-56561 sayılı yazı.

Manisa Milletvekili Özgür ÖZEL'in 7/5308 esas numaralı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Ömer DİNÇER
Millî Eğitim Bakanı

EK: Bilgi (2 sayfa)

**MANİSA MİLLETVEKİLİ ÖZGÜR ÖZEL'İN 7/5308 ESAS NUMARALI YAZILI SORU
ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP**

Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerden bazılarının yaşadığı yoğun sağlık problemleri nedeniyle ailelerin çocuklarının eğitim alma yönündeki ihtiyaçlarını ertelemeleri ya da bu çocukları evlerde saklamaları bu bireylerin zorunlu eğitime erişimlerinde sorunlar yaşanmasına sebep olmaktadır.

Sorunların giderilmesi amacıyla öğretmen ve yöneticilerin özel eğitim alanına ilişkin mesleki yeterliliklerinin artırılması amacıyla hizmetiçi eğitim faaliyetleri düzenlenmekte ve kılavuz kitaplar hazırlanmaktadır. Ayrıca bu bireylerin tanınması, uygun eğitim ortamına yerleştirilmesi ve eğitim ortamında gerekli tedbirin alınması ve hizmetlerin sağlanması amacıyla Bakanlığımızca mevzuat çalışmaları, proje hazırlama ve uygulama, materyal geliştirme, program hazırlama gibi hususlarda çalışmalar sürdürülmektedir.

Bakanlığımızın özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitimlerine yönelik olarak benimsediği genel politika bu bireylerin kaynaştırma uygulamaları yoluyla eğitimlerini sürdürmeleri yönündedir. Kaynaştırma uygulamalarının yapıldığı okul/kurumlarda eğitim hizmetini arttırmaya yönelik olarak destek eğitim odalarının açılması, kurumlarda gezerek özel eğitim hizmeti veren öğretmenlerin norm sayılarının artırılması, bu okullarda fiziki alt yapının hazırlanması, eğitim sürecinin planlanması ve uygulanmasında öğrencilerin yetersizlik türüne uygun düzenleme yapılması amacıyla ilgili birimlerle işbirliği ve eşgüdüm sağlanarak çalışmalar sürdürülmektedir.

Bu bireylerin eğitime erişimlerinin artırılması amacıyla okul/kurumlara ücretsiz olarak taşınmaları, öğlen yemeklerinin ücretsiz olarak temin edilmesi, ders kitapları ile yetersizlik alanlarında ihtiyaç duydukları yardımcı araç gereçlerin bir kısmının ücretsiz olarak dağıtımının sağlanması hususları eğitim hizmetlerinin yaygınlaştırılması amacıyla alınan tedbirlerdendir. Ayrıca valiliklerin tespit ve talepleri doğrultusunda yerleşim birimlerinde özel eğitim okul ve kurumlarının açılması yönünde çalışmalar da sürdürülmektedir.

Üniversitelerin özel eğitim alanında öğretmen yetiştiren programlarından mevcut ihtiyacı karşılayacak sayıda öğretmen adayının mezun olmaması eğitim hizmetlerini nitelik ve nicelik bakımından olumsuz yönde etkilemektedir. Özellikle bu ihtiyaç zihinsel engellilerin eğitimi alanında ciddi bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır. Bakanlığımız, YÖK ve üniversitelerle işbirliği yaparak "Özel Eğitim Alanında Sertifikalandırma Programı"nın açılması ve bu programı tamamlayanların zihinsel engelliler sınıf öğretmenleri olarak Bakanlığa bağlı resmî-özel eğitim okul/kurumlarında istihdam edilmeleri yoluyla ihtiyacın karşılanması çalışmaları yürütülmüştür.

2010-2011 yılında Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı (Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü) koordinasyonunda; ilgili kurum ve kuruluşların katılımı ile "Ulaşılabilirlik Eylem Planı" hazırlanmıştır. Bakanlığımız okullardaki fiziksel alt yapının düzenlenmesine yönelik çalışmalarını bu kapsamda sürdürmekte olup valiliklere konuya ilişkin genelgeler gönderilmiştir.

Özel eğitim okullarına/kurumlarına devam eden öğrencilerin yetersizlik türü ve eğitim ihtiyaçları dikkate alınarak Eğitim Uygulama Okulu Programı, Otistik Çocuklar Eğitim Programı, İş Okulu Eğitim Programı hazırlanmış ve hali hazırda okullarda uygulanmaktadır. Görme veya işitme yetersizliği olup genel eğitim programlarını takip eden öğrenciler için ders kitaplarının içeriği ve niteliğine ilişkin düzenleme çalışmaları yapılmış ve öğretmen kılavuz kitapları hazırlanmıştır. Örneğin görme engelli öğrenciler için ders kitapları Braille basılmakta ve az gören öğrenciler için ders kitapları PDF dosyaları halinde DVD olarak hazırlanmaktadır. İşitme engelli öğrenciler için yardımcı ders kitapları basılarak tüm öğrencilere dağıtımı yapılmıştır. Ayrıca engellilere yönelik mesleki eğitim programları ile özel eğitim alanında

erken çocukluk dönemi ve okul öncesi dönemi eğitim hizmetlerini kapsayan program çalışmaları sürdürülmektedir.

Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı olarak hizmet veren 16 görme engelliler ilköğretim okulunun yatılı olması ve büyük illerde bulunması nedeniyle ailelerin çocuklarını yaşadıkları yerleşim biriminde bulunan okullarda kaynaştırma uygulamaları yoluyla sürdürmelerini tercih etmelerine yol açmaktadır.

Bu nedenle görme engelliler ilköğretim okullarına talebin ve bu okullara devam eden öğrenci sayısının azaldığı bilinmektedir. Ayrıca görme engelliler ilköğretim okullarında ilköğretim programı uygulanmakta olup bu okulların nihai amacı çocukların yetersizlik alanlarında temel becerileri kazandıktan sonra kaynaştırma uygulamaları yoluyla eğitimlerini sürdürmeleridir.

Bakanlığımızın yatılı okulları kapatma kararı bulunmamasına rağmen ülkemizde ve dünyada yapılan bilimsel araştırma sonuçlarında yatılı okulların öğrencilerin benlik, sosyal ve duygusal gelişimleri üzerinde olumsuz etki yarattığı görülmüştür. Özellikle zorunlu eğitim dönemindeki özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin gelişimlerinde ve eğitimlerinde aile desteğinin önemli olması ve çocukların bu destekten yoksun kalmaları sonucunda olumsuz etkilenme düzeylerinin daha fazla olduğu göz ardı edilemeyecek bir gerçektir. Ülkelerin eğitim politikalarını belirlerken nüfus yoğunluğu, ulaşım şartları, sosyal ve ekonomik şartlar gibi hususları dikkate aldıkları bilinmektedir. Ülkemizde de konu bu bağlamda ele alındığında öğrencilerin gündüzlü ya da yatılı olarak öğrenimlerini sürdürmeleri yönünde tedbirler alınmaktadır.

Niğde Cemil Meriç Görme Engelliler İlköğretim Okulunda, 2011-2012 eğitim öğretim yılı itibarıyla 5 öğrenci ile eğitim öğretime gündüzlü olarak devam edilmiştir.

Kaynaştırma eğitimi; özel eğitime ihtiyacı olan bireylere destek eğitim hizmetleri verilerek yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte aynı ortamda eğitimlerini sürdürmelerini sağlamaktır. Bu amaçla özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin kaynaştırma yoluyla eğitim uygulamaları öncelikle akranları ile aynı eğitim ortamlarında ya da bu okullar bünyesinde açılan özel eğitim sınıflarında yürütülmektedir.

Kaynaştırma yoluyla eğitim uygulamalarından yararlanan özel eğitime gereksinimi olan çocuklar akranlarının takip ettiği eğitim programlarını bireyselleştirilmiş eğitim programları ile yapılan uyarlamalar ile takip etmektedirler.

Kaynaştırma yoluyla eğitim uygulamaları ile ilgili yönetici ve öğretmenlerin bilgilendirilmesi amacıyla Kaynaştırma Yoluyla Eğitim Uygulamaları Genelgesi, Öğretmen, Yönetici ve Aile Kullanıcı Kılavuzu yayınlanmıştır. Bu kılavuzun amacı kaynaştırma eğitimindeki sorunları en aza indirmek, uygulamada karşılaşılan sorunlara çözüm üretmek ve öğretmen, yönetici ve ailelerin sorularına cevap vermektir.

03.04.2012 tarihli Bakanlığımız MEBBİS Norm İşlemleri Modülü verilerine göre; Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumlarının alanlar bazında toplam 5.906 öğretmen ihtiyacı bulunmakla birlikte bazı alanlarda ise 65 öğretmen fazlalığı bulunmaktadır. Öğretmen fazlalığı olan alanlar dikkate alındığında 5.841 öğretmen ihtiyacı bulunmaktadır.

Ağustos 2012 atama döneminde Bakanlığımıza tahsis edilecek kadro belirlendikten sonra öğretmen ihtiyacı bulunan iller ve alanlar bazında gerekli planlama yapılacaktır.